

Sygn. akt I ACa 33/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Ewa Kaniok (spr.)

Sędzia SA Dorota Markiewicz

Sędzia SO del. Zuzanna Adamczyk

Protokolant – st. sekr. sąd. Ewelina Borowska

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa D. M., T. M.
i M. T. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)

o odszkodowanie

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 23 sierpnia 2013 r., sygn. akt I C 55/13

1. ***oddala apelację;***

2. ***nie obciąża powodów obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony pozwanej.***

Sygn. akt: I ACa 33/14

UZASADNIENIE

W dniu 21.12.2012 r. powodowie D. M., T. M., M. T. (1) wnieśli o zasądzenie od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz D. M. kwoty 250.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty, na rzecz T. M. kwoty 250.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty i na rzecz M. T. (1) kwoty 500.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowie żądają odszkodowania za nieruchomości (...) położoną przy ul. (...) (obecnie ul. (...)) ozn. hip. Nr (...) stanowiącą własność K. M. (1), co do której orzeczeniem administracyjnym z dnia 14.09.1959 r. Prezydium Rady Narodowej (...) W. odmówiło właścicielowi hipotecznemu ustanowienia prawa użytkownika wieczystego do gruntu. Nieważność w/w orzeczenia została stwierdzona orzeczeniem SKO w W. z dnia 16.11.2000 r. Organ administracyjny odmówił ustanowienia na rzecz następców prawnych K. M. (1) użytkownika wieczystego działki gruntu położonej przy ul.(...) (dawny adres ul. (...)) o pow. ok. 569 m⁽²⁾ stanowiącego część działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...), uregulowanej w KW (...) oraz części działki ewidencyjnej nr (...) z obrębu (...) nieuregulowanej w księdze wieczystej.

Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę (...) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, że w niniejszej sprawie decyzją ostateczną była decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 16.11.2000 r., zatem 3 – letni termin przedawnienia z art. 160 k.p.a. upłynął w dniu 16.11.2003r.

Powodowie wywodzili, że szkoda powstała w dacie, w której decyzja Prezydenta (...) W. o odmowie przyznania użytkowania wieczystego do nieruchomości przy ul. (...) stała się ostateczna i od tej daty, tj. od 01.06.2009 r. należy liczyć trzyletni termin przedawnienia roszczenia o odszkodowanie.

Wyrokiem z dnia 23.08.2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwoty po 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał:

Właścicielem działki położonej w W. przy ul. (...) był K. M. (1) na mocy aktu kupna z dnia 12.07.1918 r. Nieruchomość ta stanowiła działkę o powierzchni (...) łokci kwadratowych, wpisaną do hip. Nr (...).

Przedmiotowa nieruchomość z dniem 21.11.1945 r. na podstawie dekretu z dnia 26.10.1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) (Dz. U. nr 50, poz. 279) przeszła na własność Gminy(...)W., a następnie na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 20.03.1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. nr 14, poz. 30) stała się własnością Skarbu Państwa.

W dniu 16.11.1948 r. K. M. (1) złożył wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu przy ul. (...).

Decyzją Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 14.09.1959 r., nr(...) odmówiono przyznania prawa własności czasowej do przedmiotowej nieruchomości.

W 1951 r. zmarł K. M. (1), jego spadkobiercami byli: żona M. M. w 1/4 syn K. M. (1) w 3/8 i córka J. S. w 3/8 części.

M. M. zmarła w 1968 r. zaś spadkobiercami jej zostali J. S. i K. M. (1) po 1/2 każde.

K. M. (1) zmarł w 1998 r., zaś spadkobiercami jego zostali K. M. (2) oraz dzieci D. M. i T. M. po 1/3 części każde z nich.

Spadek po zmarłej w dniu 17.11.2004 r. J. S. nabył w całości mąż W. S..

Spadek po zmarłym w dniu 02.03.2008 r. W. S. nabył wnuk M. T. (2).

Spadek po zmarłej w dniu 29.11.2007 r. K. M. (2) nabyli córka D. M. oraz T. M..

W dniu 24.08.1999 r. D. M. złożyła do Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast wnioski o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 14.09.1959 r. jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa. Decyzją z dnia 16.11.2000 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. stwierdziło nieważność decyzji Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 14.09.1959 r. nr(...) jako wydanej z rażącym naruszeniem art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 26.10.1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) (...)

Postanowieniem z dnia 26.02.2003 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze sprostowało oczywistą omyłkę pisarską w decyzji z dnia 16.11.2000 r., a dotyczącą oznaczenia położenia nieruchomości i jej powierzchni.

W dniu 22.02.2006 r. D. M. działając w imieniu własnym i pozostałych spadkobierców K. M. (1) tj. K. M. (2), T. M. i W. S. złożyła wniosek do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o przyznanie odszkodowania na podstawie art. 160 k.p.a.

Decyzją z dnia 11.02.2008 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło przyznania odszkodowania.

Prezydent (...) W. decyzją z dnia 01.06.2009 r. po ponownym rozpoznaniu wniosku dekretowego odmówił powodowi ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu położonego w W. przy ul. (...) o pow. 569 m⁽²⁾ stanowiącego część działki ew.(...) z obrębem (...) oraz część działki ew. (...) z obrębem (...).

Wnioskiem z dnia 22.09.2009 r. wniesionym do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie powodowie wezwali Skarb Państwa – Wojewodę (...) oraz (...) W. do próby ugodowej, która nie przyniosła rezultatu.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego i przesłuchanie stron uznając, że okoliczności, które miały zostać na ich podstawie dowiedzione, nie mają wpływu na rozstrzygnięcie.

Sąd Okręgowy wskazał, że żądanie powodów znajduje podstawę w treści nieobowiązującego obecnie art. 160 k.p.a., ponieważ decyzja, z którą powodowie wiążą wystąpienie szkody majątkowej (z dnia 14.09.1959 roku), a której nieważność stwierdziło w dniu 16 listopada 2000r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze zapadła przed dniem 1 września 2004 roku, czyli przed uchyceniem art. 160 k.p.a.,

Zgodnie z treścią art. 160 § 1 k.p.a. stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. W myśl § 2 cytowanego przepisu do odszkodowania stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem art. 418 tego kodeksu. Stosownie do jego § 3 odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem przepisu art. 156 § 1, chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji; w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych okoliczności. Zaś § 6 tego przepisu stanowił, że roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 156 § 1.

Sąd Okręgowy wskazał, że art. 160 § 6 kpa uzależnia rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia wyłącznie od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 156 § 1 kpa. Żadne inne okoliczności, w tym wiedza o szkodzie lub jej zakresie nie mają znaczenia przy badaniu, kiedy rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia na gruncie wskazanego przepisu.

Zdaniem Sądu, nie można przyjąć, że szkoda powstała w dacie, w której stała się ostateczna decyzja Prezydenta (...) W. z dnia 01.06.2009 r. Decyzją tą organ samorządowy - a nie Skarb Państwa - rozpoznał wniosek dekretowy złożony przez dawnego właściciela nieruchomości w 1948 r. Decyzja ta nie została zaskarżona, pozostaje w obrocie prawnym, a zatem nie sposób twierdzić, że jest ona bezprawna, a tym samym, że spowodowała szkodę w majątku powodów i że ta szkoda powstała na skutek działania Skarbu Państwa.

Nie ulega wątpliwości, że decyzja z dnia 16.11.2000 r. stwierdzająca nieważność decyzji Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 14.09.1959 r. jako wydanej z rażącem naruszeniem art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 26.10.1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...)W. – jest decyzją ostateczną. Oznacza to, że od dnia 16.11.2000 r. – zgodnie z treścią art. 160 § 6 k.p.a. zaczął biec 3 – letni termin przedawnienia, który upłynął 16.11.2003 r. Natomiast powodowie wnieśli pozew w dniu 21.12.2012 r. Zgodnie z brzmieniem art. 160 § 1 k.p.a. sprzed 11.04.2011 r. decyzja administracyjna staje się ostateczna, jeżeli nie przysługuje od niej odwołanie, nie zaś wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją samorządowego kolegium odwoławczego. Dopiero nowelizacja przepisów k.p.a. wprowadziła uregulowanie, zgodnie z którym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wstrzymuje uprawomocnienie się ostatecznej decyzji. Znowelizowany przepis objął swoim obowiązaniem orzeczenia zapadłe dopiero po wejściu znowelizowanego przepisu w życie.

Przywołując treść art. 123 § 1 pkt 1 k.c. zdaniem Sądu Okręgowego nietrafne jest twierdzenie powodów, że przerwali bieg terminu przedawnienia poprzez wszczęcie postępowań przed właściwymi organami administracyjnymi zmierzającymi do uzyskania przez nich praw użytkowania wieczystego nieruchomości albo odszkodowania a także poprzez wezwanie Skarbu Państwa – Wojewody (...) do próby ugodowej z dnia 22.12.2009 r. Nie budzi wątpliwości, że taką czynnością nie jest wniosek D. M. zmierzający do sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w orzeczeniu SKO w zakresie adresu i powierzchni nieruchomości. Co więcej, postępowanie toczące się przed Prezydentem (...) W. o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do gruntu na rzecz powodów nie wyczerpuje przesłanek określonych art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Sąd I instancji przychylił się do stanowiska pozwanego, iż żądanie przyznania prawa własności czasowej (tj. żądanie ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu) rozpoznawane na drodze postępowania administracyjnego oraz roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu deliktu w postaci decyzji administracyjnej rozstrzygane na drodze cywilnej to dwa różne uprawnienia realizowane w odmiennych postępowaniach, różniące się treścią i osobą dłużnika, których równoległe lub kolejne dochodzenie nie może zostać uznane jako czynność przerywająca bieg przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.07.2009 r., I CSK 499/08, Lex nr 528228).

Wskazano, że po wydaniu decyzji z dnia 16.11.2000 r., stwierdzającej nieważność decyzji Prezydium Rady Narodowej w (...) W. z dnia 14.09.1959 r., nic nie stało na przeszkodzie, aby powodowie złożyli w terminie wniosek o wezwanie do próby ugodowej czy też wnieśli pozew do sądu powszechnego i tym samym przerwali bieg terminu przedawnienia.

Podkreślono, że wniosek z dnia 22.02.2006 r. złożony przez D. M. działającą w imieniu własnym i pozostałych spadkobierców K. M. (1) do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o przyznanie odszkodowania na podstawie art. 160 k.p.a. nie mógł odnieść zamierzonego skutku albowiem w kwestii odszkodowania – od dnia wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw tj. od dnia 1 września 2004 r. właściwe do orzekania były wyłącznie sądy powszechne.

W ocenie Sądu I instancji nie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia poprzez złożenie przez powodów w dniu 22.12.2009 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wniosku o wezwanie Skarbu Państwa – Wojewody (...) do próby ugodowej, ponieważ termin przedawnienia upłynął z dniem 16.11.2003 r.

Tym samym uzasadniony był zarzut przedawnienia roszczenia. Pozew w tej sprawie wpłynął w dniu 21.12.2012 r., a zatem po upływie terminu przedawnienia.

Odnosząc się do analizy zarzutu przedawnienia pod kątem nadużycia prawa podmiotowego w świetle art. 5 k.c. Sąd Okręgowy podzielił linię orzecznictwa Sądu Najwyższego, zgodnie z którą możliwe jest przyjęcie, iż podniesienie zarzutu przedawnienia jest nadużyciem prawa podmiotowego.

Rozważając, czy nie zachodzą okoliczności, o jakich mowa w dyspozycji art. 5 k.c., zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego; takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że nie można mówić w niniejszej sprawie o nadużyciu prawa podmiotowego przez pozwanego, nie zachodzą bowiem żadne wyjątkowe i szczególne uwarunkowania, które nakazywałyby uznać podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i mogące uzasadniać odstępstwo od regulacji zawartej w art. 117 § 2 k.c. w zw. z art. 160 § 6 k.p.a.

Sytuacja powodów nie przemawia za uznaniem jej za nadzwyczajną i uniemożliwiającą wystąpienie do sądu, skoro uczyniła to obecnie, a wcześniej wystąpiła z wnioskiem o wezwanie do próby ugodowej. Kolidującą wartość polegającą na pewności stosunków prawnych, chronionej instytucją przedawnienia, oraz wartość, jaką stanowi prawo poszkodowanego do uzyskania ochrony prawnej, można w wyjątkowych wypadkach rozwiązywać przy pomocy klauzuli zawartej w art. 5 k.c., jednak zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie nie zostały wykazane okoliczności tak wyjątkowe i szczególne, by mogły uzasadniać zastosowanie art. 5 k.c.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako przedawnione.

O kosztach procesu postanowiono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 105 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyli powodowie zaskarżając go w części oddalającej powództwo oraz zasądzając koszty procesu na rzecz pozwanego, zarzucając:

1. bezpodstawne uwzględnienie zarzutu przedawnienia, co pociągnęło za sobą nieustalenie stanu faktycznego sprawy w zakresie faktu powstania szkody w majątku powodów, jej wysokości oraz istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem wywołującym szkodę a szkodą, czego następstwem było nierozpoznanie istoty sprawy;

2. wadliwe przeprowadzenie postępowania dowodowego polegające na:

a) nieprzeprowadzeniu kluczowych dla sprawy dowodów (tj. z wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pod sygn. akt (...) (...) prowadzonej przez Urząd (...) W. oraz z przesłuchania strony powodowej) i wyciągnięcie z przeprowadzonych dowodów wniosków z nich logicznie niewynikających, czego skutkiem było wadliwe i mające istotny wpływ na wynik sprawy ustalenie:

- daty 16.11.2003 r. jako daty przedawnienia się roszczenia powodów;

- nieistnienia okoliczności uzasadniających przerwanie przez powodów biegu przedawnienia;

- nieistnienia okoliczności uzasadniających uznanie zarzutu przedawnienia podniesionego przez Skarb Państwa za sprzeczny z zasadami współżycia społecznego;

tj. naruszenie art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c.;

3. naruszenie art. 160 § 6 k.p.a. w związku z art. 120 § 1 k.c. polegające na ich błędnej wykładni i przyjęciu, że roszczenie powodów uległo przedawnieniu dnia 16.11.2003 r., tj. około 6 lat wcześniej nim roszczenie to stało się wymagalne, co nastąpiło najwcześniej dnia 01.06.2009 r.;

4. naruszenie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. polegające na jego błędnej wykładni i przyjęciu, że w okolicznościach sprawy nie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia;

5. naruszenie art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie;

6. naruszenie art. 160 § 6 k.p.a. w związku z art. 117 § 1 k.c. w związku z art. 5 k.c. oraz w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wadliwą wykładnię i przyjęcie, że „Oczywistym jest także, że wytoczenie powództwa przez powodów -przed ponownym rozpoznaniem wniosku dekretoowego - powodowało by jego przedwczesność, z tym że postępowanie w takim stanie rzeczy zostałyby zawieszono do czasu wydania stosownej decyzji administracyjnej, jednak uchroniłoby ich przed upływem terminu przedawnienia i zabezpieczyło interesy powodów ”, a więc wykładni sprzecznej z zasadą państwa prawnego w zakresie jakim statuuje ona zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa.

Wskazując na powyższe skarżący wnieśli o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania albo zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 233 par. 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie wystarczającym dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu, w sposób logiczny i spójny ocenił cały zgromadzony materiał dowodowy i wyciągnął z niego trafne wnioski.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez sąd I instancji. Chybiony jest zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Rację ma Sąd Okręgowy, że w sytuacji, gdy dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu, zbędne jest ustalanie zakresu szkody doznanej przez powodów, oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą i zdarzeniem ją wywołującym. Rację ma Sąd Okręgowy, że zbędne było przeprowadzanie dowodu z przesłuchania stron, albowiem brak jest okoliczności, które za pośrednictwem tego dowodu miały by zostać ustalone. Powodowie nie wskazują, jakie fakty zostały przez sąd I instancji pominięte w związku z nieprzeprowadzeniem w/w dowodu. Apelujący nie wskazują także, które z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pod sygn. akt (...) prowadzonej przez Urząd (...)W. mają według nich istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a zwłaszcza dla rozpoznania zarzutu przedawnienia, zatem zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. nie może być uznany za skuteczny.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 160 § 6 k.p.a. w związku z art. 120 § 1 k.c. oraz art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie rozważania prawne sądu I instancji, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko sądu I instancji co do wskazania art. 160 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z 2004r. jako podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Rację ma ten sąd, że termin przedawnienia roszczenia odszkodowawczego powinien być liczony od dnia wydania decyzji nadzorczej z 16 listopada 2000r. (k.14), a nie od dnia wydania decyzji z 1.06.2009r. o odmowie ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu położonego przy ul. (...) (k.17), czy też od dnia wydania decyzji z 26.02.2003r. o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej zawartej w decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 16.11.2000r. (k.15). Trafnie Sąd Okręgowy powołał pogląd orzecznictwa Sądu Najwyższego, który uniezależnia bieg przedawnienia od tego, kiedy szkoda powstała lub się ujawniła (zob. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej SN z 17.02.2006r. III CZP 84/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz.114). Nietrafne są zarzuty odnoszące się do przerywania biegu przedawnienia na podstawie art. 123 par. 1 pkt 1 k.c. odnoszące przerwę przedawnienia w sprawie o naprawienie szkody wynikającej ze stwierdzenia niezgodności z prawem decyzji administracyjnej z 14.09.1959 r do sprawy zakończonej decyzją z 1.06.2009r. odnoszącą się do użytkowania wieczystego gruntu. Mają rację skarżący, że pomiędzy tym sprawami zachodzi powiązanie, ale nie takie, które uzasadnia wystąpienie przesłanek z art. 123 par. 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 160 par. 6 k.p.a. Na podstawie art. 123 par. 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia roszczeń majątkowych przerywa się, jeżeli jest dokonana jakakolwiek czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia tego roszczenia. Z przesłanek wymienionych w tym przepisie wynika, że poprzez składanie wniosków w postępowaniu administracyjnym, które nie zmierzają ponadto bezpośrednio do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego nie można przerwać biegu przedawnienia roszczenia dochodzonego na drodze cywilnej przed sądem powszechnym. Pogląd ten nie jest sporny ani w doktrynie ani w orzecznictwie (zob. np. wyrok SN z 18.12.2013r. I CSK 142/13). Sąd Apelacyjny mając powyższe na uwadze, nie znalazł podstaw do zwrócenia się do Sądu Najwyższego z pytaniem prawnym sformułowanym przez J. M. w piśmie z 30.05.2014r. (k.311) o treści: „czy postępowanie związane z wnioskiem o przyznanie własności czasowej toczące się na podstawie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26.10.1945r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) jest postępowaniem zmierzającym do naprawienia szkody, która wynika z wydania nieważnego orzeczenia administracyjnego dotyczącego odmowy przyznania własności czasowej w drodze restytucji naturalnej, o której mowa w art. 363 par. 1 k.c. a w związku z tym, czy takie postępowanie przerywa bieg terminu przedawnienia określony w art. 160 par. 6 k.p.a. w oparciu o art. 123 par. 1 pkt 1 k.c. W świetle aktualnej wykładni w/w przepisów i linii orzecznictwa odpowiedź na w/w pytanie jest negatywna.

Sąd Apelacyjny nie znalazł także podstaw do zawieszenia postępowania apelacyjnego na podstawie art. 177 par. 1 pkt 3 k.p.c. z uwagi na wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem z 26.02.2003r. o sprostowaniu

oczywistej omyłki pisarskiej zawartej w decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 16.11.2000r., mając na względzie okoliczność, że dnia 6.06.2014r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało decyzję o odmowie uchylecia postanowienia z 26.02.2003r. powołując się na art. 146 par. 1 k.p.a.

W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt, iż Samorządowe Kolegium Odwoławcze w dniu 11.02.2008r. wydało decyzję o odmowie przyznania odszkodowania w związku ze stwierdzeniem nieważności orzeczenia Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 14.09.1959r. pozostaje bez wpływu dla rozstrzygnięcia kwestii przedawnienia roszczenia, albowiem bieg tego terminu nie może być liczony od 11.02.2008r. (k.19). Jak wynika z uzasadnienia w/w decyzji, decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 16.11.2000r. została doręczona D. M. 24.11.2000r. a pozostałym stronom w dniach 23-24.11.2000r. Od decyzji tej nie został złożony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy i stała się ona ostateczna z dniem 8.12.2000r. Roszczenie odszkodowawcze przedawniło się zatem zgodnie z art. 160 par. 6 k.p.a. z dniem 8.12.2003r., natomiast wniosek o odszkodowanie złożony został do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przez D. M. działającą także w imieniu pozostałych spadkobierców K. M. (1) 22.02.2006r. a więc po upływie terminu przedawnienia.

Okoliczność, iż po stwierdzeniu nieważności decyzji Prezydium Rady Narodowej (...)W. z dnia 14.09.1959 r. jako wydanej z rażącym naruszeniem prawa decyzją z dnia 16.11.2000 r., postępowanie dotyczące rozpoznania wniosku dekretowego o przyznanie prawa własności czasowej toczyło się ze zwłoką, bo aż do 01.06.2009 r., nie ma wpływu na rozstrzygnięcie a zwłaszcza nie przemawia za zastosowaniem w niniejszym postępowaniu art. 5 k.c. Pozwanym w tym postępowaniu jest Skarb Państwa, zaś podmiotem odpowiedzialnym za rozpoznanie wniosku dekretowego był Prezydent (...) W., zatem ewentualna przewłoka postępowania administracyjnego nie obciąża Skarbu Państwa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut naruszenia art. 5 k.c. jest chybiony. Należy podzielić stanowisko sądu i instancji, iż w niniejszej sprawie nie występują żadne szczególne okoliczności, które przemawiać by mogły za uznaniem podniesienia przez pozwanego zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa. Podniesienie tego zarzutu nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego brak było bowiem po stronie powodowej przeszkód do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego we właściwym czasie. Należy mieć na uwadze także okoliczność, iż powodowie wystąpili z wnioskiem o odszkodowanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego także po upływie terminu przedawnienia, oraz że upływ terminu jest znaczny. Ponadto z niniejszym powództwem powodowie wystąpili 21.12.2012r., podczas gdy Samorządowe Kolegium Odwoławcze w dniu 11.02.2008r. wydało decyzję o odmowie przyznania odszkodowania powołując się właśnie na upływ terminu przedawnienia roszczenia. Rację ma sąd I instancji, że wezwanie pozwanego do próby ugodowej nie mogło odnieść skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia w sytuacji, gdy nastąpiło już po upływie terminu przedawnienia.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 160 § 6 k.p.a. w związku z art. 117 § 1 k.c. w związku z art. 5 k.c. oraz w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wadliwą wykładnię i przyjęcie, że „ Oczywiście jest, że wytoczenie powództwa przez powodów przed ponownym rozpoznaniem wniosku dekretowego powodowało by jego przedwczesność, z tym że postępowanie w takim stanie rzeczy zostałyby zawieszona do czasu wydania stosownej decyzji administracyjnej, jednak uchroniłyby ich przed upływem terminu przedawnienia i zabezpieczyły interesy powodów ” , a więc wykładni sprzecznej z zasadą państwa prawnego w zakresie, w jakim statuuje ona zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa. W ocenie Sądu Apelacyjnego treść przepisu art. 160 par. 6 k.p.a. co do początku biegu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej wadliwą decyzją administracyjną jest jasna i nie budzi wątpliwości prze co zasada ochrony zaufania obywatela do państwa nie jest naruszona. Przepis ten uniezależnia bowiem bieg przedawnienia od tego, kiedy szkoda powstała lub się ujawniła a za decydujące uznaje wydanie nadzorczej decyzji ostatecznej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i z mocy art. 385 k.p.c. oddalił ją.

O kosztach procesu za II instancję Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. mając na uwadze fakt, że powodowie ponieśli szkodę, która nie została naprawiona, zatem obciążanie ich kosztami niniejszego postępowania

byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, zwłaszcza iż ponieśli koszty procesu za I instancję i że aż do 01.06.2009 r. mogli pozostawać w przekonaniu, że w wyniku ponownego rozpoznania wniosku dekretowego uzyskają prawo użytkowania wieczystego gruntu.